

PRODUCENT- ANSVAR

Stockholm
24 april 2020

Malin Göransson

Steg för införande

Naturvårdsverkets vägledning

Information om förordningarna – Klart, publicerades årsskiftet 18/19

Insamling, samråd och ansökan – Klart, publicerades i slutet av juni

Insamling från verksamheter – Klart, publicerades i början av 2020

Sammanfattade vägledning på engelska – Klart, publicerades i början av 2020

Planerad vägledning

- Tillsyn enligt förordningarna – våren 2020
- Förpackningars utformning – våren 2020
- Registrering och rapportering – sommar/höst 2020-2022

Läs mer:

<https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledninga/Avfall/Producentansvar/forpackningar-returpapper/>

Syfte med förpackningsförordningen

Gamla

- Begränsa volym och vikt
- Producenter tar ansvar för insamling av avfall
- Godtagbar avfallshantering
- Nå målen

Nya

- Minska mängden förpackningsavfall
 - Begränsa volym och vikt
 - Endast användas där det är nödvändigt
- Begränsa skadligheten för miljön av material och ämnen i förpackningar
- Producenter tar ansvar för insamlingen själva eller ansluta sig till insamlingsssystem som tar ansvar
- Godtagbar avfallshantering
- Nå målen

Vem är producent för förpackningar

Gamla

Producent

...yrkesmässigt tillverkar

...säljer eller

...till Sverige för in

en förpackning eller en vara
som är innesluten i/
skyddas/presenteras av en
förpackning

Nya

Producent

...fyller eller på annat sätt
använder en förpackning som
inte är serviceförpackning *

**serviceförpackning – fylls vid
försäljningstillfället eller används för
obearbetade produkter från jordbruk eller
trädgårdsnäring*

...för in en förpackning/
förpackad vara till Sverige
...tillverkar en förpackning

Producentens ansvar

- Utformning
- Insamling
- Registrera sig till Naturvårdsverket
- Rapportera mängder varje år till Naturvårdsverket

Producenters ansvar för utformning av förpackningar

Nya

- Minska mängden avfall och begränsa användningen av onödiga förpackningar
- Begränsa volym och vikt till minsta möjliga
- Utforma för återanvändning och återvinning
- Minimera utsläpp av skadliga ämnen och begränsa inverkan på miljön när avfallet behandlas eller bortskaffas

Finns standarder hos sis.se som kan vara till stöd

Märkning – om man märker ska man uppfylla de märkningskrav som finns framtagna i EU beslut 97/129/EG

Producenters ansvar för insamling

Nya

Producenter ska

...tillhandahålla ett insamlingsystem som uppfyller kraven

...se till att någon annan som har tillstånd har åtagit sig att ta hand om förpackningarna/returpapper

Ansvar att registrera och rapportera

1 jan 2021

Producenter ska...

- Registrera sig hos Naturvårdsverket samt beskriva hur man avser att uppfylla kraven på insamling

Producenter som fyller/använder förpackning, för in förpackad vara, tillverkar eller för in serviceförpackning ska...

- Senast 31 mars varje år rapportera hur mycket förpackningar man tillhandahållit eller släppt ut på marknaden året innan

Insamlingssystemet ska senast 31 mars varje år rapportera...

- vilka producenter som omfattas av deras system
- hur mycket som samlats in och hur det behandlats (inom eller utom Sverige)

Ansvar att rapportera

1 jan 2021

Den som samlar in från yrkesmässig verksamhet ska...

- Registrera sig hos Naturvårdsverket samt ange i vilka kommuner verksamheten ska bedrivas
- Senast 31 mars varje år rapportera insamlat och behandlat (samma som insamlingssystemen ovan)

Vid försenad rapportering finns miljöstraffavgift på 10 000 kr

Naturvårdsverket ska...

- Rapportera uppgifter till EU i enlighet med förpackningsdirektivet
- Lämna uppgifter till berörda kommuner om vilka som samlar in förpackningsavfall och returpapper från yrkesmässig verksamhet
- Informera allmänheten vilka som har tillstånd att samla in förpackningsavfall och returpapper

Tillsynsavgifter och sanktioner

1 jan 2021

Tillsynsavgift för producenter 500 kr/år

1 jan 2021

Tillsynsavgift för insamlingsystem 275 000 kr/år

Miljösanktionsavgift för försenad rapport 10 000 kr
(gäller den rapporteringsskyldige)

Förändringar i förpackningsdirektiv

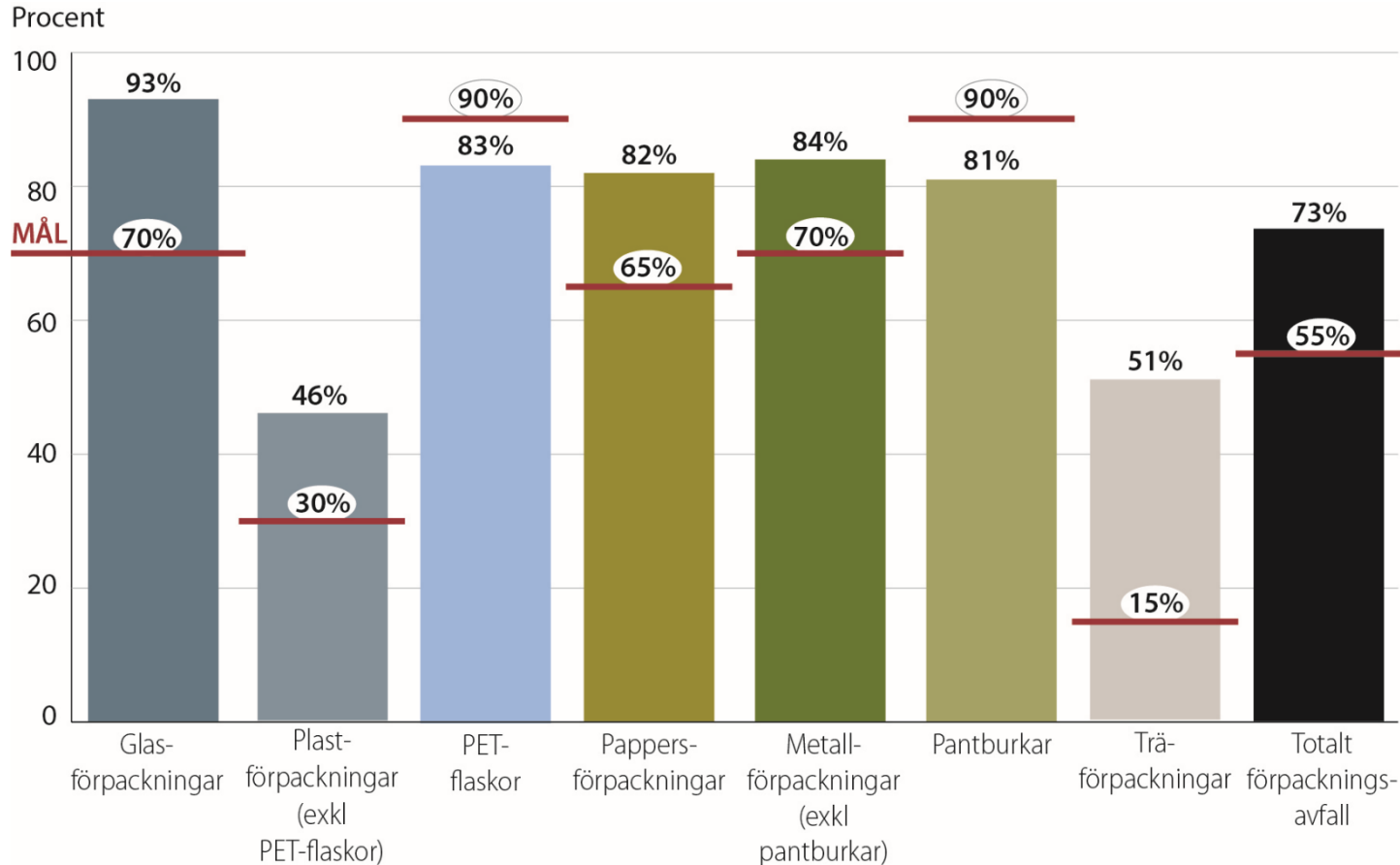
- Krav på producentansvar (minimikrav för producentansvar i avfallsdirektivet)
- Fokus på ökad återanvändning och återvinning
- Utökade mål
- Förändring i rapportering av insamlat/behandlat
- Ser över utformningskraven

Nya föreslagna mål

År	- 2029	2030 -
Totalt	65 %	70 %
Papper	85 %	85 %
Plast exkl pant	50 %	55 %
Plast som ingår i pantsystem	90 %	90 %
Glas	90 %	90 %
Järn	70 %	80 %
Aluminium exkl pant	50 %	60 %
Aluminium som ingår i pantsystem	90 %	90 %
Övriga material	15 %	15 %

År	- 2024	2025 - 2029	2030 -
Trä	15 %	25 %	30 %

Så ligger vi till idag

Mer information:

<http://www.naturvardsverket.se/upload/sa-mar-miljon/mark/avfall/forpackningsrapport-2018.pdf>

Remisser

- Två remisser om genomförande av avfallspaketet bla förändringar inom förpacknings- och returpappersförordningen

<https://www.regeringen.se/artiklar/2019/10/nya-eu-regler-om-avfall-gynnar-en-mer-cirkular-ekonomi/>

- Remiss om föreskrifter för rapportering av förpackningar

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Remisser-och-Yttranden/Remisser/Remisser-2020/Remiss-av-forslag-till-nya-foreskrifter-pa-avfallsomradet/>

Regeringsuppdrag

Redovisade

- Stötta särskild utredning i vissa frågor gällande införandet av engångsplastdirektivet
- Etappmål för återanvändbara förpackningar
- Utredda producentansvaret när det gäller distanshandel

Pågående

- Utvärdering implementeringen av nya förordningarna, redovisas 31 dec 2021
- Utöka kunskapsläget kring nedskräpning i Sverige, redovisas 31 juli 2020

Läs mer om regeringsuppdragen:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/>

Förslag till etappmål för återanvändbara förpackningar

"Av de förpackningar som släpps ut på marknaden i Sverige för första gången, ska andelen som är återanvändbara öka med minst 25 procent från år 2022 till år 2030 samtidigt som rotationen av förpackningar i system för återanvändning ökar."

Förslag vad gäller distanshandel

- Tydligare producentdefinition
- Möjlighet att utse producentrepresentant i Sverige som tar visst ansvar

EU direktiv om engångsplast

	Minska förbrukning	Förbud	Utformningskrav	Märkningskrav	Utökad producentansvar	Separat insamling	Medvetandehöjande åtgärder
Muggar inkl lock	X				X		X
Livsmedelsbehållare med eller utan lock avsedda att konsumeras direkt och utan ytterligare beredning	X				X		X
Bomullspinnar (tops)		X					
Bestick		X					
Tallrikar		X					
Sugrör		X					
Omrörare för drycker		X					
Ballongpinnar		X					
Livsmedelsbehållare i expanderad polystyren med eller utan lock avsedda att konsumeras direkt och utan ytterligare beredning		X					
Dryckesbehållare och muggar i expanderad polystyren inkl korkar och lock		X					
Produkter gjorda av oxo-nedbrytbar plast		X					
Dryckesbehållare med en kapacitet av högst tre liter, t.ex. dryckesflaskor inklusive korkar och lock			X		X	X	X
Sanitetsbindor				X			X
Våtservetter				X	X		X
Tobaksvaror med filter och filter som marknadsförs för användning i kombination med tobaksvaror				X	X		X
Muggar				X			
Omslag av ett flexibelt material eller en förpackning som innehåller livsmedel som är avsedda att konsumeras direkt ur förpackningen eller omslaget utan ytterligare beredning					X		X
Tunna plastbärkassar					X		X
Ballonger					X		X
Fiskeredskap					X		X

Särskild utredning <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2019/07/atgarder-for-okad-atervinning-minskad-konsumtion-och-minskad-nedskrapning-av-plast/>

Naturvårdsverkets arbete med plast

PRIORITERADE OMRÅDEN

- Läckage av plast till naturen.
Globalt läcker ca 8 miljoner ton plast/år till haven.
- Växthusgasutsläpp från produktion och förbränning/energiåtervinning av plast.
(Sveriges totala utsläpp ca 53 miljoner ton koldioxidekvivalenter).
- Potential till effektivare användning av resurser
Förutom onödig miljöbelastning kopplat till ineffektiv resursanvändning går även betydande värden går förlorade då material faller ur användning: ca 42 miljarder kr/år i Sverige – varav plast ca 9 miljarder kr/år.
- Spridning av farliga ämnen

Kartläggning av plastflöden

<http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/8800/978-91-620-8852-1/>

Frågor?

Malin Göransson

malin.goransson@naturvardsverket.se

010-698 15 12

Emma Nord-Norén

emma.nord-noren@naturvardsverket.se

010-698 12 18